

Stanovisko odboru zdravotnictví k záměru realizace Odborného léčebného ústavu Pasohlávky

Jihomoravský kraj v současné době disponuje rozsáhlou sítí nemocničních zařízení, která však primárně poskytují akutní lůžkovou péči. V kontextu významného stárnutí populace a dosud dostupných lůžek následné rehabilitační péče je již nyní poptávka vyšší a nabídka zdravotnických zařízení v Jihomoravském kraji ji nepokrývá. V současné době jsou v případě nutnosti následné rehabilitační péče využívána zdravotnická zařízení mimo Jihomoravský kraj nebo jsou pacienti odesíláni do domácí péče, kde jim však není zajištěna náležitá odborná péče. Výhodou realizace Odborného léčebného ústavu Pasohlávky je možnost zajištění komplexní léčby pacientů v dostupnosti jejich trvalého bydliště. Jihomoravský kraj by tedy byl schopen garantovat komplexní zdravotní péči pacientům ve svém kraji – od akutních stavů až po doléčení v rámci rehabilitační péče. Podmínkou je však vzájemná komunikace a spolupráce mezi těmito službami zdravotní péče v Jihomoravském kraji.

Odbor zdravotnictví již v rámci zpracování Studie potřebnosti pro projekt: Odborný léčebný ústav Pasohlávky (listopad 2018) oslovil zdravotnická zařízení v Jihomoravském kraji s dotazem, zda by byl odborný léčebný ústav v Jihomoravském kraji potřebný a zda by v rámci poskytování zdravotní péče toto zařízení využili pro odesílání a doléčení svých pacientů. Většinový názor poskytovatelů zdravotní péče i předních odborníků z řad odborných společností byl, že lůžka následné rehabilitační péče v Jihomoravském kraji chybí, především charakteru rehabilitačních ústavů a odborných léčebných ústavů. Pacienti, především po úrazech mozku, páteře, CMP a dalších, jsou v současné době v případě potřeby odesíláni do rehabilitačních ústavů mimo Jihomoravský kraj. Zároveň je však dle odborníků nutné vzít v úvahu skutečnost, že se nemocnice v současné době potýkají s nedostatkem lékařů a tento problém platí dvojnásobně u rehabilitačních lékařů, kteří odchází do lázeňských zařízení, kde dostávají lepší nabídky pracovních pozic. Při zřízení rehabilitačního zařízení v Pasohlávkách může dojít k dalšímu odlivu stávajících rehabilitačních lékařů z nemocnic do tohoto zařízení a tím i k ohrožení provozu na akutních rehabilitačních lůžkách.

V rámci zhodnocení záměru realizace Odborného léčebného ústavu Pasohlávky je nutné vzít v úvahu následující rizika:

- **Personální zabezpečení**

České zdravotnictví se v současné době potýká s nedostatkem zdravotnických pracovníků, ale i pomocného personálu ve zdravotnických zařízeních. Podmínkou poskytování efektivní a odborné péče v odborném léčebném ústavu je především schopné a dostatečně odborné personální zázemí. Efektivita a kapacita postakutní péče je přímo závislá na počtu, vzdělání a motivaci pracovníků. S tím souvisí i povinnost splnění podmínek ve vyhlášce č. 99/2012, o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb. V případě provozu lázeňské léčebné rehabilitační péče i léčebně rehabilitační péče je nutné podmínky této vyhlášky naplnit pro oba typy poskytované péče.

Nedostatek lékařů i nelékařských zdravotnických pracovníků je dlouhodobým a vážným problémem také příspěvkových organizací Jihomoravského kraje zřizovaných v oblasti zdravotnictví – je proto nezbytné zabránit dalšímu možnému personálnímu úbytku v současných příspěvkových organizacích Jihomoravského kraje vzhledem k vytvoření nových pracovních míst v odborném léčebném ústavu.

Otázkou zůstává naplnění personálního zabezpečení v Odborném léčebném ústavu Pasohlávky – minimální personální zabezpečení 220 lůžek odborného léčebného ústavu (168 lůžek následné léčebně rehabilitační péče + 52 lůžek lázeňské léčebně rehabilitační péče) je uvedeno v následující tabulce.

Personál dle odborností zdravotnických pracovníků	celkem min. úvazek dle vyhlášky 99/2012 Sb.	Počet úvazků dle projektu
L3	2,11	-1,11
L2	6,02	-2,02
S3	6,02	-1,02
S2	44,39	-8,39
Sanitář/ošetřovatel	22,2	+21,8
Fyzioterapeut a ergoterapeut	8,2	+9,8
Klinický psycholog	dostupnost	
Klinický logoped	dostupnost	
Logoped	Vyhláška nevyžaduje	
Sociální pracovník	Vyhláška nevyžaduje	
Nutriční terapeut	Vyhláška nevyžaduje	
Plánování procedur	Vyhláška nevyžaduje	

Vysvětlivky:

L3 - lékař se specializovanou způsobilostí, z toho minimálně 0,1 úvazku rehabilitační lékař

L2 – lékař s odbornou způsobilostí

S3 – všeobecná sestra se specializovanou způsobilostí

S2 – všeobecná sestra bez dohledu a praktická sestra

• Finanční zabezpečení provozu

Pro adekvátní fungování zdravotnického zařízení je nutné uzavření smluv se zdravotními pojišťovnami tak, aby zdravotní péče poskytnutá v odborně léčebném ústavu mohla navazovat přímo na akutní fázi léčby.

Odborný léčebný ústav musí splňovat legislativní povinnosti, které je poskytovatel zdravotní péče povinen dodržet např. dle vyhlášky č. 99/2012, o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb a vyhlášky č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení, bez toho nelze uzavřít smlouvy se zdravotními pojišťovnami.

Na začátku provozu odborného léčebného ústavu je kalkulován výrazně negativní výsledek hospodaření, rovněž je nutné dofinancování investiční realizace projektu ze strany Jihomoravského kraje, což klade vysoké nároky na rozpočet Jihomoravského kraje.

• Zajištění spolupráce

Vzhledem k tomu, že využívání zdravotní péče v odborných léčebných ústavech je přímo závislé na indikaci ze strany zdravotnických pracovníků (ošetřující lékař), je nutné pro správné fungování návazné péče vzájemná spolupráce a povědomí o službách, které jednotlivá zařízení poskytují. Je proto nutné seznámit jednotlivá zdravotnická zařízení se záměrem i s možností pacienty z akutní péče zasílat k doléčení do odborného léčebného ústavu.

Závěr: Vzhledem k výše uvedenému odbor zdravotnictví doporučuje schválení záměru realizace Odborného léčebného ústavu Pasohlávky a to za předpokladu, že bude odpovídajícím způsobem zajištěno minimální personální vybavení dle vyhlášky č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb, ve znění pozdějších předpisů.